

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
Навчально-науковий інститут соціально-педагогічної та мистецької освіти
кафедра початкової освіти

Назва курсу	Методика навчання дизайну і технологій у початковій школі
Викладачі	Чорна Вікторія Володимирівна
Профайл викладачів	http://inst.mdpu.org.ua/navchalno-naukovij-institut-sotsial/1kafedra-pochatkovoyi-osvity/sklad-kafedry-pochatkovoyi-osvity/chorna-viktoriya-volodymyrivna/
Контактний тел.	099-344-53-81
E-mail:	chernajaviki@gmail.com
Сторінка курсу в ЦОДТ	http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=1064
Консультації	Онлайн-консультації: обговорення завдань із дисципліни, затвердження тем для самостійного вивчення.

1. Анотація до курсу

Предмет вивчення освітньої компоненти «**Методика навчання дизайну і технологій у початковій школі.**» – забезпечити належне оволодіння основами теоретичних знань і вмінь з основ дизайну і технологій, необхідних для активної професійної та суспільної діяльності майбутніх учителів.

Курс «Трудове навчання з практикумом» посідає важливе місце в навчальному плані підготовки вчителів початкових класів. Оскільки він забезпечує теоретичну та практичну підготовку здобувачів для організації творчого розитку молодших школярів.

2. Мета та завдання курсу

Мета викладання освітньої компоненти «**Методика навчання дизайну і технологій у початковій школі**» – підготовка майбутніх вчителів початкових класів та формування у здобувачів трудових умінь і навичок, розвиток художнього смаку, вихованню інтересів до трудової діяльності, оволодіння методикою викладання праці в початковій школі,

формувати здатність до сприймання, розуміння і створення художніх образів, художньо-творчої самореалізації та духовного самовдосконалення.

Завдання:

- опанувати особливості організації трудового навчання в початковій школі та особливості конструктивно-технологічного підходу до трудового навчання;
- набути конструктивно-художні уміння та навички, які включають мовленнєву, графічну і предметно-пластичну творчість здобувачів.

Перелік компетентностей, які набуваються під час опанування дисципліною:

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Здатність планувати та управляти часом.

Фахові компетентності

ФК 2. Здатність працювати з інформацією і знаннями з методик в галузі початкової освіти та освітніх педагогічних технологій.

ФК 7. Здатність використовувати досягнення психолого-педагогічної науки та практики у власній діяльності.

ФК 8. Здатність до моделювання навчально-виховного процесу у загальноосвітньому навчальному закладі (в т. ч. й інклюзивному), методів планування навчально-виховного процесу у ЗЗСО.

ФК 9. Здатність до розроблення програм та методик, технологій навчання і виховання молодших школярів.

ФК 10. Здатність демонструвати глибокі знання з методик та технологій навчання в початковій школі.

ФК 11. Здатність застосовувати знання при вирішенні складних задач і проблем у процесі навчання або у професійній діяльності, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій.

ФК 12. Здатність до моделювання уроків за різними навчальними технологіями, використання сучасних методів і методичних прийомів навчання на уроках у початкових класах.

3. Формат курсу

Курс «**Методика навчання дизайну і технологій у початковій школі**», згідно з навчальним планом, проводиться у формі лекційних, практичних та самостійних занять. На лекційних та практичних заняттях здобувачів опановують особливості суб'єкт-суб'єктивних відносин у навчанні, коли учень виступає не тільки об'єктом, а й суб'єктом педагогічного процесу. Це означає, що цілі навчання, його зміст, етапи, засоби й способи мають бути віднесені в більшій мірі до діяльності учня (учіння), а не до діяльності вчителя (викладання). Вчитель не є передавачем готових знань, а скеровує діяльність учня у навчально-пізнавальному процесі.

Формат курсу очний (offline) у вигляді лекційних та практичних занять, змішаний (blended) через систему Центру освітніх дистанційних технологій МДПУ імені Богдана Хмельницького. Навчальний матеріал дисципліни структурований за темами, кожна з яких є відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульного контролю та аналіз результатів його виконання.

4. Результати навчання

ПРН 4. Використовувати новітні освітні технології, програмне забезпечення й сучасні технічні засоби навчання.

ПРН 7. Бути творчою та креативною особистістю, підвищувати рівень педагогічної культури.

ПРН 22. Використання сучасних методів і методичних прийомів навчання на уроках у початкових класах.

ПРН 25. Здатність реалізовувати сучасні методики навчання освітніх галузей, передбачених Державним стандартом початкової освіти, під час проектування уроку

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Всього годин / кредитів ЄКТС	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Форма підсумкового контролю
К-сть годин	120/4	32	28	60	Іспит (письмовий із творчою складовою)

6. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язковий \ вибірковий
2022	7	Початкова освіта	4	Об.

7. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Здобувачі отримують додаткову інформацію з курсу за допомогою використання Інтернет-ресурсів, мультимедійного обладнання – перегляду презентацій, відеоматеріалів та періодичної літератури (журналів, газет).

8. Політики курсу

На заняттях здобувачі освіти мають застосовувати технології практико-орієнтованого навчання. При оцінюванні навчальних досягнень враховується пізнавальна активність здобувачів вищої освіти, глибина засвоєного ними матеріалу з курсу. Завдання до практичного заняття викладач надає в кінці проведеної лекції. Всі вид робіт необхідно виконувати в зазначені строки. При виконанні всіх завдань і видів контролю курсу викладачі та здобувачі мають дотримуватись академічної доброчесності. Пропущені заняття відпрацьовуються протягом 2 тижнів на кафедрі в часи консультацій викладача.

9. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Загальні питання методики трудового навчання												
Тема 1. Предмет і завдання курсу «Трудове навчання з методикою викладання»	14	2	2			3						
Тема 2. Зміст трудового навчання в початковій школі.	10	2	2			3						
Тема 3. Принципи та методи трудового навчання.	9	2	2			3						
Тема 4. Виховання школярів у процесі трудового навчання.	10	2	2			3						
Тема 5. Психофізіологічні основи формування трудових дій	9	2	2			3						
Тема 6. Урок як основна форма організації трудового навчання у початковій школі	14	2	2			3						

Тема 7. Перевірка і оцінка знань умінь і навичок.	9	2				3						
Тема 8. Позакласна і гурткова робота з учнями молодших класів.	9	2	2			2						
Тема 9. Обладнання уроків творчої праці в початковій школі	9		2			1						
Разом за змістовим модулем 1	60	16	14			30						

Змістовий модуль 2 Методика навчання різних технік на уроках трудового навчання у початковій школі.

Тема 10. Методика навчання роботі з папером і картоном.	14	2	2			6						
Тема 11. Методика навчання роботі з текстильними матеріалами	13	2	2			6						
Тема 12. Методика навчання роботі з природними матеріалами.	11	2	2			6						
Тема 13. Методика навчання роботі з пластиліном та глиною.	13	2	2			6						
Тема 14. Методика навчання роботі з дротом і метало-конструктором.	9	4	2			6						
Тема 15. Методика навчання технічного моделювання	9	4	4			6						
Разом за змістовим модулем 2	60	16	14			30						

Всього годин	120	32	28			60						
---------------------	-----	----	----	--	--	----	--	--	--	--	--	--

10. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет і завдання курсу «Трудове навчання з методикою викладання»	2
2	Зміст трудового навчання в початковій школі.	2
3	Принципи та методи трудового навчання.	2
4	Виховання школярів у процесі трудового навчання.	2
5	Психофізіологічні основи формування трудових дій	2
6	Урок як основна форма організації трудового навчання у початковій школі	2
7	Перевірка і оцінка знань умінь і навичок.	2
8	Позакласна і гурткова робота з учнями молодших класів.	2
9	Методика навчання роботі з папером і картоном.	2
10	Методика навчання роботі з текстильними мате-ріалами	2
11	Методика навчання роботі з природними мате-ріалами.	2
12	Методика навчання роботі з пластиліном та глиною.	2
13	Методика навчання роботі з дротом і метало-конструктором.	4
14	Методика навчання технічного моделювання	4
Усього		32

11. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет і завдання курсу «Трудове навчання з методикою викладання»	2
2	Зміст трудового навчання в початковій школі.	2
3	Принципи та методи трудового навчання.	2
4	Виховання школярів у процесі трудового навчання.	2
5	Психофізіологічні основи формування трудових дій	2
6	Урок як основна форма організації трудового навчання у початковій школі	2
7	Перевірка і оцінка знань умінь і навичок.	2
8	Позакласна і гурткова робота з учнями молодших класів.	2
9	Методика навчання роботі з папером і картоном.	2
10	Методика навчання роботі з текстильними матеріалами	2
11	Методика навчання роботі з природними матеріалами.	2
12	Методика навчання роботі з пластиліном та глиною.	2
13	Методика навчання роботі з дротом і метало-конструктором.	2
14	Методика навчання технічного моделювання	4
Усього		28

12. Самостійна робота

а) теми для самостійного опрацювання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет і завдання курсу «Трудове навчання з методикою викладання»	3
2	Зміст трудового навчання в початковій школі.	3
3	Принципи та методи трудового навчання.	3
4	Виховання школярів у процесі трудового навчання.	3
5	Психофізіологічні основи формування трудових дій	3
6	Урок як основна форма організації трудового навчання у початковій школі	3
7	Перевірка і оцінка знань умінь і навичок.	3
8	Позакласна і гурткова робота з учнями молодших класів.	2
9	Обладнання уроків творчої праці в початковій школі	1
10	Методика навчання роботі з папером і картоном.	6
11	Методика навчання роботі з текстильними мате-ріалами	6
12	Методика навчання роботі з природними мате-ріалами.	6
13	Методика навчання роботі з пластиліном та глиною.	6
14	Методика навчання роботі з дротом і метало-конструктором.	6
15	Методика навчання технічного моделювання	6
Усього		60

б) завдання для самостійної роботи

№	Завдання для самостійної роботи
1.	Підготувати дизайн-проект у техніці паперо-пластики.
2	Підготувати дизайн-проект із текстильного матеріалу
3	Підготувати дизайн-проект з природнього матеріалу
4	Підготувати дизайн-проект пластиліну та глини
5	Підготувати дизайн-проект із дроту і метало-конструктора.
6	Підготувати дизайн-проект технічного моделювання
7	Підготувати план конспект уроку з певної техніки (техніку обирає здобувач)

в) організація самостійної роботи студентів

№	Організація самостійної роботи студентів	Кількість годин
1.	Вивчення теоретичного матеріалу	15
2	Виконання практичних завдань	45
Разом		60

13. Система оцінювання та вимоги

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» <https://drive.google.com/file/d/1HWL9vuhcizztkaC6wgF-zXhr43uGR1W0/view> та «Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького» (протокол №5 від 24.10.2019 р.) <https://drive.google.com/file/d/1BDRNtAJupqmHkldtICJTkL-LNTIjWRX/view.1>

В рамках даного освітнього компоненту передбачена процедура визнання результатів навчання, які здобувач вищої освіти набув шляхом неформальної освіти і демонструє для визнання у процесі опанування даної освітньої програми. Процедура визнання здійснюється згідно Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького https://drive.google.com/file/d/14KeC_yldBuss-N0Q60DqWdwy9We1_uV4/view та шляхом визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, що регламентуються документом «Положенням про організацію освітнього процесу в МДПУ імені Богдана Хмельницького» (від 28.08.2020 р., протокол №1)

https://drive.google.com/file/d/1OMtCdZsTSSudgxmQMu206ffea4Kjx3_Q/view та «Положенням про перезарахування освітніх компонентів та визначення академічної різниці у МДПУ імені Богдана Хмельницького» (протокол №1 від 28.08.2020 р.) <https://drive.google.com/file/d/1evp2PeqJTVk7lZSIWT9TgeGfyOU7hwSQ/view>

Розподіл балів, що присвоюються здобувачам освіти з освітньої компоненти «», є сумою балів за виконання практичних завдань та підсумкового модульного контролю. Впродовж семестру здобувачі за виконання завдань отримують 100 балів.

Усі види діяльності на практичному занятті, в тому числі й за виконану самостійну роботу, оцінюються так: «5», «4», «3», «2», які заносяться в академічний журнал.

Самостійно підготовлені теми або розв'язані окремі пізнавальні завдання, що винесені для самостійного опрацювання здобувачами освіти, оцінюються як частина теми практичного (лабораторного, семінарського) заняття.

Модульний контроль складається з двох теоретичних питань та тестів. Максимальна кількість балів, яку можуть отримати здобувачі за модуль складає 30 балів. До цих балів додаються бали за поточний контроль (на практичних заняттях). Максимальна кількість балів за поточний контроль складає 20 балів. Вони розраховуються за формулою: наприклад, періодичний контроль, який проводиться двічі за семестр, є сумою балів (середньозважена оцінка) поточного контролю і балів за модульний контроль за такою формулою: $S_1 = x_0 + x_1 = 17 + 22 = 39(б)$,

Де S_1 – сума балів за перший періодичний контроль, X_0 – середньозважене балів за всі теми, включаючи теми і питання винесені на самостійну роботу, що передують першому періодичному контролю; X_1 – бали першого періодичного модульного контролю.

Здобувач має право на підвищення результату тільки одного модуля протягом тижня після його написання.

Підсумкова оцінка складається із суми балів за періодичні модулі за формулою:

$$S = S_1 + S_2$$

Максимальна сума (S) дорівнює 50 балам за кожний періодичний контроль.

Іспит (100 балів)

Дидактика є складовою частиною освітньої компоненти «**Методика навчання дизайну і технологій у початковій школі**». Теоретичні питання, а також тестові завдання з освітньої компоненти входять до питань даної освітньої компоненти.

Бали	Критерії
21-25 балів	Теоретичні питання розкриті на високому теоретичному і практичному рівнях та у повному обсязі, видно орієнтування в матеріалі, наводяться приклади; якість відповідей свідчить про вільне володіння матеріалом лекційних і практичних занять, а також про ознайомлення з додатковим матеріалом з навчальної дисципліни; є особиста точка зору, аргументована і підкріплена науковими теоріями; можлива присутність деяких недоліків у вигляді опісок.
16-20 балів	Ставиться за розкриття теоретичних питань, але не скрізь наводяться приклади до них, має місце деяка їх необґрунтованість; матеріал викладено в певній логічній послідовності, що говорить про вільне володіння

	лекційним і практичним матеріалом, але при цьому виявлено 1-2 несуттєві помилки; можлива присутність деяких недоліків у вигляді технічних помилок та описок.
11-15 балів	Навчальний матеріал в основному викладений повно, але при цьому допущені 3-4 грубі помилки. Із відповіді видно оволодіння загальним понятійним апаратом, орієнтування в теоретичному матеріалі навчального предмета. Але при розкритті основних питань допускаються суттєві помилки: немає визначень, правил, відсутні приклади на підтвердження викладеної теорії або відповідь неповна, нелогічна.
6-10 балів	Відповідь виявляє незнання або нерозуміння значної частини навчального матеріалу; допущені істотні помилки, матеріал викладений незв'язно. Пояснення побудовані неправильно, допущено 5-6 грубих помилок. Відповідь не виявляє розуміння основного змісту навчального матеріалу або в якій припущено декілька суттєвих помилок, відповіді не по суті теоретичних питань.
1-5 балів	Ставиться, якщо є визначення головного поняття, але воно повністю не розкрито і не дається до нього прикладів або питання викладене не по суті навчального матеріалу. Навчальний матеріал виявляє допущення більше 6 грубих помилок.

Крім теоретичних питань білет іспиту складається з 25 тестів. Правильна відповідь на кожен тест оцінюється 1 балом. 25 балів здобувач отримує за виконаний дизайн-проект у техніці, яку сам обере.

14. Рекомендована література

Базова

1. Веремійчик І. М. Методика трудового навчання в початковій школі : навчальний посібник. Тернопіль: Мальва ОСО, 2007. 275 с.
2. Гра по-новому, навчання по-іншому. Методичний посібник. Упорядник О.Рома. The LEGO Foundation, 2018. 44 с.
3. Коберник О.М., Терещук Г.В. Інноваційні педагогічні технології у трудовому навчанні: навч.- метод. посіб. / [за заг. ред. О.М.Коберника, Г.В.Терещук]. Умань: СПД Жовтий, 2008. 212 с.
4. Ковальчук А. Ф. Трудове навчання і художня праця з практикумом: навч.-метод. посіб. для студ. Кам'янець-Поділ. держ. ун-т. 2-е вид., доповн. і переробл. Кам'янець-Поділ.: Абетка, 2006.178 с.
5. Ліщинська-Кравець Г.Л. Техніки вишивання. 2010 URL: <http://vishivanka.net.ua/article/5>.
6. Хорунжий В.І. Практикум в навчальних майстернях з методикою трудового навчання Тернопіль: «Астон», 2005.252 с.
7. Шість цеглинок в освітньому просторі школи. Методичний посібник. Упорядник О.Рома The LEGO Foundation, 2018. 32с.

Допоміжна

1. Бутрім В. Навчати праці естетично, цікаво, творчо, поетично. Початкова освіта. 2004. №23.
2. Державна національна програма «Освіта» (Україна ХХІ століття). URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/896-93-п>

3. Державна програма «Вчитель». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/379-2002-п>
4. Державний стандарт початкової освіти. URL: <http://nus.org.ua/news/uryad-opublikuvav-novyjderzhstandart-pochatkovoyi-osvity-dokument/>
5. Закон України «Про вищу освіту» URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
6. Закон України «Про освіту» URL: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/T172145.html
7. Веремійчик І.М. Методика трудового навчання в початковій школі. <http://194.44.152.155/elib/local/sk752605.pdf>.
8. Концепція Нової української школи URL: http://school12.km.ua/page/praktychnyy_psyholog
9. Макаренко Л. Розширюємо можливості уроку. Трудова підготовка в закладах освіти. 2005. №1. С. 7–10.
10. Мельник В. М. Витинанки на уроках образотворчого мистецтва : навч. посіб. Тернопіль: «Навчальна книга–Богдан», 2005. 47 с.
11. Плохій З. П. Праця як пізнавальна цінність. Початкова школа. 2001. №6.
12. Плохій З. П. Трудове навчання молодших школярів. Київ: Освіта, 2002. 112 с.
13. Порадник для вчителя. URL:<https://drive.google.com/file/d/1D4j8nWLPybvHXOyRBsiBx/view> . С. 12–13.
14. Станкевич М.Є. Українські витинанки. Київ, 1996.
15. Стахів Л. Роль праці в моральному вихованні особистості. Рідна школа. 2004. №5. С. 56–58.
16. Огієнко Д.П. Трудове навчання у початкових класах : можливості інтегрованого викладання. Вісн. Житомир. держ. ун-ту ім. І. Франка. 2005. №21. С. 217–218.
17. Типова освітня програма початкової освіти під керівництвом Р.Б.Шияна URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednyaosvita/navchalniprogrami/navchalni-programi-dlyapochatkovoyi-shkoli>
18. Трудове навчання. Стежинка до майстерності : посібник / упор. Веремійчик І. М. К.: Педагогічна думка, 2002. 236 с.
19. Хорунжий В. І. Готуємось до уроків трудового навчання. 4 клас / В.І.Хорунжий, Л.Д.Масевич. Харків: Веста: Вид-во «Ранок», 2008. 160 с.
20. Що таке квіллінг? Ідеальна техніка для початківців. Корисні поради на кожен день. URL: <http://vidpoviday.com/shho-take-kvilling-idealna-texnika-dlya-pochatkivciv>. с. 1–4.

15. Інформаційні ресурси

1. www.ipp.npu.edu.ua
2. www.terpug.at.ua
3. www.mon.gov.ua
4. www.aura.at.ua